

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПОЛІТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	61Журналістика
Рік підготовки:	4
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.філол.н. Кравченко Олена Леонідівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові

доцент кафедри української філології та журналістики

посада

olena-
krav18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-036-39-32

телефон

Telegram за
номером телефону

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

- Цілі вивчення курсу:** Дисципліна «Політична проблематика» покликана сформувати комплекс професійної компетентності, необхідної для ефективної діяльності у сфері політичної журналістики, засвоїти знання про політичну журналістику як унікальний різновид професійної інформаційної діяльності, про специфіку інформаційної роботи політичного журналіста, навчити працювати у різних жанрах політичної проблематики;
Вивчення дисципліни передбачає поглиблення знань і вироблення навичок аналізу методів і прийомів подачі політичної інформації (визначати приховану політичну рекламу, методи інформаційних маніпуляцій).
- Результати навчання:** Знати: комплекс правових засад функціонування ЗМІ в умовах становлення демократичного суспільства;
- жанрові стандарти політичної журналістики (цитата, анкета, замітка, коментар, стаття, огляд, бесіда, інтерв'ю, політичний портрет, портрет політика, міжнародний політичний портрет, історико-політичний портрет);
- специфіку творчо-організаційної діяльності політичного журналіста (місце, роль, ефективність, важелі впливу, загрози професійної діяльності при зборі та розповсюдженні політичної інформації).
Вміти: орієнтуватися у змісті політичної інформації (подіях, персоналіях, процесах, тенденціях);
- професійно аналізувати методи, способи, засоби подачі політичної інформації;
- розрізняти аналітичні тексти політичного спрямування від прихованої реклами;
- відрізняти першочергові політичні події від другорядних;
- прогнозувати розвиток політичних подій і ситуацій;
- формулювати аналітичні тези, обґрунтовувати їх;
- працювати в жанрах політичної проблематики.
- Передумови до початку вивчення:** Базові знання, отримані при вивченні дисципліни «Основи журналістської майстерності», «Журналістський фах», «Проблематика ЗМІ».

Мета курсу (набуті компетентності)

Унаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде таких компетентностей, як:

- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;
- СК02. Здатність формувати інформаційний контент;
- СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт;
- СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	ЗМІ як автономний політичний інститут	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Предмет і завдання курсу. Основні поняття дисципліни. Міждисциплінарні зв'язки курсу. Функції ЗМІ як політичного інституту (функції інформування, соціалізації, артикуляції). ЗМІ в політичній структурі суспільства.	Участь в обговоренні Презентація
2.	Класична спадщина політичного репортажу	денна 2/0/4 заочна 0/0/1	Чеська школа політичного репортажу (спадщина Ю. Фучика та Е. Е. Кіша). Американська школа політичного репортажу (журналістська діяльність Дж. Ріда, Е. Хемінгуей та Г. Боровіка). Традиція німецького репортажу на прикладі творчої спадщини Г. Кромшредера. «Рольовий репортаж»: концепція, принципи, ефективність, майстерність.	Участь в обговоренні Презентація
3.	Політична журналістика як особливий різновид професійної діяльності журналіста	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Історичний зріз української політичної журналістики. Політична інформація як об'єкт діяльності політичного журналіста. Специфіка громадсько-політичної та професійно-літературної творчості журналіста. Засади діяльності політичного журналіста. Проблема злиття політичної журналістики з рекламою та паром.	Участь в обговоренні
4.	Результативність політичної журналістики	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0	Ефективність і дієвість політичної журналістики. Історичний досвід результативності політичної журналістики. Теорія «політики демагога» Макса Вебера. Погляди Мішеля Фуко на результативність політичної журналістики. Критерії дієвості (кадри, засоби, спрямованість, форми, методи, регіон, аудиторія).	Участь в обговоренні
5.	Правові та етичні основи політичної журналістики	денна 2/0/4 заочна 0/0/1	Соціально-правова регламентація діяльності ЗМІ в Україні (адміністративна, цивільна та кримінальна відповідальність журналіста). Конституційний суд України та Європейський суд у розв'язанні конфліктів між учасниками інформаційних відносин. Перешкоджання професійній законній діяльності працівників ЗМІ. Права та обов'язки журналістів (Закони України «Про інформацію», «Про друковані ЗМІ (пресу) в Україні», «Про інформацію»). Основні принципи та норми етичної діяльності політичних журналістів	Участь в обговоренні Аналіз ситуацій перешкоджання професійній законній діяльності працівників ЗМІ
6.	Типові форми газетно-журнальної політичної журналістики	денна 2/0/4 заочна 0/0/1	Політична цитата. Різновиди політичного інтерв'ю. політичний репортаж. Коментування політичних подій. Політична авторська колонка. Політична стаття. Політична публіцистика.	Участь в обговоренні Аналіз та написання різножанрових матеріалів на політичну тематику

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
7.	Діяльність політичного журналіста під час виборчої кампанії	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0	Законодавство про вибори Президента України, народних депутатів у контексті діяльності ЗМІ. Правове регулювання проведення та форми передвиборної агітації у ЗМІ. Права та обов'язки ЗМІ у період виборів. Особливості поширення інформації про кандидатів. Політична заангажованість ЗМІ України (на прикладах провідних видань). Проблеми адмінреформи у ЗМІ.	Участь в обговоренні Презентація

Рекомендована література

Базова

1. Дуцик Д. Політична журналістика. Київ : ВД «Києво-Могилян. акад.», 2005. 138 с.
2. Корконосенко С. Политическая журналистика. Москва : Юрайт, 2005. 320 с.
3. Політична проблематика ЗМІ : хрестоматія політичного портрета / упоряд., автор метод.-наук. супроводу Воронова М. Ю. Київ : Промінь, 2011. 200 с.

Допоміжна

- 1.Бацман О.Л. Особливості сучасного діалогу між пресою та владою. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2008. Т.30. січень-березень. С.39-42.
2. Ващенко О. Нормативно-правові аспекти діяльності ЗМІ України у виборчих кампаніях. *Українська періодика : історія і сучасність* : доп. та повідомл. восьмої Всеукр. наук.-теорет. конф. Львів, 2003. С. 503-506.
3. Воронова М. Ю. Політична журналістика як особливий різновид професійної діяльності. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2013. Т. 50. С. 197-201. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2013_50_40
4. Гутиря С.І. Незалежна преса і нова влада. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2006. Т. 22. січень-березень. С. 40-45.
5. Засоби масової інформації : професійні стандарти, етика та законодавчі норми / Укл. : Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О. Київ : Нічлава, 2006.
6. Конституція України. Київ, 2006.
7. Литвинова М.К. Політична журналістика в Україні : деякі аспекти теорії і практики. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2003. Т.11. С.26-30.
9. Місьо М., Петрова Н. Правничі засади діяльності журналістів в Україні. Київ, 2002.
10. Паславський І.І. Виборчі системи та політична культура суспільства: інформаційний аспект. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2003. Т.10. січень-березень. С. 20-26.
11. Українське законодавство : Засоби масової інформації / Упор. Котюжинська Т., Панкратова Л. Київ, 2004. 368 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Аналіз та написання різножанрових матеріалів на політичну тематику	10/20
Презентація	20
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання практичних завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим. Результати навчання студентів оцінюються викладачем об'єктивно. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Завдання і заняття:

Усі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно й оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. Через поважну причину (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни відпрацювання можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти приходять до аудиторії відповідно до розкладу, не запізнюючись.

Під час занять студенти:

не залишають аудиторію без дозволу викладача;

коректно поведуться між собою;

вільно висловлюють свої погляди;

не заважають викладачеві проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

не послуговуються зовнішніми джерелами інформації, які заборонено використовувати під час виконання роботи);

не можуть розмовляти з іншими студентами та порушувати режим тиші в аудиторії;

мають право на отримання від викладача роз'яснень про причини отримання низької/незадовільної оцінки.